

Bruxelles, 17.6.2019
COM(2019) 271 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind barierele din calea comerțului și a investițiilor

1 ianuarie 2018 - 31 decembrie 2018

INTRODUCERE

Cea de a noua ediție a Raportului privind barierele din calea comerțului și a investițiilor analizează noile bariere cu care s-au confruntat întreprinderile din UE în 2018, precum și barierele înlăturate în același an datorită Parteneriatului UE pentru accesul pe piață, care reunește Comisia, statele membre și întreprinderile din Uniune.¹ Acest parteneriat este condus de părțile interesate și orientat spre acestea. Acesta identifică barierele cu care se confruntă întreprinderile din UE în țările terțe, definește o strategie comună de înlăturare a acestora și monitorizează respectiva strategie.

Pentru a răspunde creșterii protecționismului, Comisia a făcut din aplicarea parteneriatului – alături de orientarea mai pronunțată spre punerea în aplicare a acordurilor comerciale – o prioritate de prim rang. Acest demers urmează tema comunicării noastre intitulate „Comerț pentru toți”², care a combinat o abordare mai solidă a eliminării barierelor tradiționale cu eforturi mai intense de a pune în aplicare angajamentele importante obținute în rețeaua noastră amplă de acorduri de liber schimb.³

În ceea ce privește elementul tradițional de acces pe piață, am lucrat în trei direcții. În primul rând, am consolidat coordonarea între instituțiile UE și părțile interesate (la Bruxelles, în statele membre și în ampla noastră rețea de misiuni diplomatice). În al doilea rând, Comisia și-a îmbunătățit eforturile de comunicare pentru a explica, în special întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), modul în care pot raporta orice barieră noi cu care se confruntă în afara UE și modul în care Comisia și statele membre pot elabora și pune în aplicare o strategie personalizată pentru înlăturarea acestor bariere. Această abordare este sprijinită de inițiativa intitulată „Zilele accesului pe piață”, în cadrul căreia au loc reuniuni adaptate nevoilor întreprinderilor locale în statele noastre membre – astfel de evenimente s-au desfășurat deja în Danemarca, Spania, Țările de Jos, Lituania, Portugalia, și Franța. În al treilea rând, ne-am angajat într-un proces mai inteligent de ordonare a barierelor în funcție de prioritate, ceea ce ne permite să concentrăm resursele într-un mod mai eficace pentru a obține rezultate.

Prezentul raport aduce noi îmbunătățiri în acest sens, pentru a identifica și a descrie mai detaliat barierele care afectează în cea mai mare măsură întreprinderile din UE. În timp ce rapoartele anterioare s-au concentrat în mod tradițional asupra partenerilor cu cel mai mare număr de bariere noi și înlăturate, raportul din acest an pune accentul și pe barierele care au

¹ Parteneriatul pentru accesul pe piață a fost creat în 2007 pentru a aprofunda cooperarea dintre Comisie, statele membre și întreprinderile din UE, atât la Bruxelles, cât și la nivel local. Acesta se bazează pe reuniuni lunare ale Comitetului consultativ privind accesul pe piață și ale grupurilor de lucru sectoriale pentru accesul pe piață, desfășurate la Bruxelles, precum și pe reuniuni periodice ale echipelor responsabile cu accesul pe piață sau ale consilierilor comerciali, desfășurate în țările terțe.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1933>

afectat cel mai mult exporturile UE, oferind noi perspective asupra importanței relative a acestora.

Prima secțiune a raportului prezintă o analiză cantitativă și calitativă, defalcată pe țări, pe tipuri de bariere și pe sectoare, a celor 425 de bariere active⁴ în calea comerțului și a investițiilor și a celor 45 de bariere noi înregistrate în 2018, astfel cum au fost raportate Comisiei și înregistrate în baza de date a UE privind accesul pe piață.⁵

A doua secțiune oferă o analiză mai detaliată a noilor bariere raportate în 2018 (1 ianuarie-31 decembrie 2018), descriind tendințele specifice din diverse țări și evaluând fluxurile comerciale care ar putea fi afectate.

Cea de a treia secțiune identifică instrumentele utilizate în Strategia noastră de acces pe piețe pentru a contracara aceste bariere și prezintă o imagine generală a celor 35 de bariere care au fost înlăturate cu succes în 2018. De asemenea, a treia secțiune analizează mai detaliat câteva dintre cele mai semnificative bariere înlăturate. În cele din urmă, se descriu, de asemenea, mai pe larg avantajele economice generate de Parteneriatul nostru privind accesul pe piață încă de la începuturile acestei Comisii, pe baza modelării economice.

⁴ Barierele „active” sunt barierele monitorizate în mod activ în cadrul Parteneriatului privind accesul pe piață (spre deosebire de barierele înlăturate, care devin inactive din momentul înlăturării).

⁵ Baza de date privind accesul pe piață (<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>) pune la dispoziția întreprinderilor exportatoare din UE informații referitoare la condițiile de import de pe piețele țărilor terțe. Printre acestea se numără informații despre barierele în calea comerțului, dar și despre tarife și regulile de origine, procedurile și formalitățile necesare pentru importul în țări terțe, măsurile sanitare și fitosanitare (SPS), statistici și serviciile specifice de export furnizate IMM-urilor. În schimb, Serviciul de asistență pentru export al UE (<http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index.htm>) oferă și informații cu privire la condițiile de import în UE din țările care reprezintă parteneri comerciali (tarife și cerințe aplicabile, regimuri preferențiale, contingente și statistici, printre altele).

I. PREZENTARE GENERALĂ A BARIERELOR ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR

Abordarea noastră orientată spre părțile interesate înseamnă că raportul se concentrează exclusiv asupra barierelor semnalate de întreprinderi. Prezentul capitol analizează aceste bariere în calea comerțului cu care se confruntă întreprinderile din UE în țările terțe, precum și tendințele conexe și acțiunile întreprinse în vederea eliminării lor în cadrul Parteneriatului nostru privind accesul pe piață. Deși baza de date și prezentul raport nu se antepun cu privire la (i)legalitatea măsurilor înregistrate, toate aceste bariere au fost identificate ca fiind problematice pentru întreprinderile din UE și au fost considerate prioritare în vederea unor acțiuni viitoare în cadrul activităților noastre privind accesul pe piață, deoarece ar putea fi discriminatorii, disproporționate sau restrictive pentru comerț într-un alt mod. Toate acestea sunt incluse în baza noastră de date privind accesul pe piață.

A. INVENTAR GENERAL AL BARIERELOR ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR

La sfârșitul anului 2018, 425 de bariere active în calea comerțului și a investițiilor din 59 de țări terțe⁶ erau înregistrate în baza de date a UE privind accesul pe piață.⁷ Această cifră record confirmă creșterea constantă a protecționismului, care afectează părțile interesate din UE. În același timp, aceasta evidențiază, de asemenea, succesul din ce în ce mai mare al Parteneriatului nostru privind accesul pe piață ca forum la care părțile interesate apelează tot mai des pentru a identifica și a contracara barierele în calea comerțului. Baza de date permite o defalcare a barierelor în calea comerțului înregistrate în funcție de țara terță, de tipul măsurii și de sector. Prezentul raport urmează această defalcare.

1. Barierele în funcție de țara terță

Comparativ cu 2017, primele 10 țări ca număr de bariere au rămas aceleași, deși într-o ordine ușor diferită. Cazul cel mai notabil este cel al Chinei, care a devenit pentru prima dată țara cu cel mai mare număr de bariere înregistrate, 37 de bariere afectând oportunitățile de export și de investiții ale UE. Rusia s-a clasat pe locul al doilea, la mică distanță, cu 34 de bariere active în prezent, urmată de India (25), Indonezia (25) și Statele Unite (23).

⁶ Algeria, Argentina, Armenia, Australia, Bangladesh, Belarus, Bolivia, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Camerun, Canada, Chile, China, Columbia, Republica Dominicană, Ecuador, Egipt, Hong Kong, Islanda, India, Indonezia, Iran, Irak, Israel, Japonia, Iordania, Kazahstan, Liban, Malaysia, Mexic, Moldova, Maroc, Mozambic, Noua Zeelandă, Nigeria, Norvegia, Oman, Pakistan, Paraguay, Peru, Filipine, Federația Rusă, Arabia Saudită, Singapore, Africa de Sud, Coreea de Sud, Elveția, Taiwan, Thailanda, Tunisia, Turcia, Uganda, Ucraina, Emiratele Arabe Unite, SUA, Uruguay, Venezuela, Vietnam și Panama.

⁷ Corelând cifrele înregistrate în anul 2018 (45 de bariere noi și 35 de bariere înlăturate) cu măsurile din anul precedent (396 de bariere active), se obține un total de 406 bariere. Diferența este urmarea faptului că, începând cu anul 2018, Comisia a început să codifice barierele active într-o manieră mai detaliată – astfel cum se anticipa deja în nota de subsol 9 a raportului pe anul precedent –, ceea ce a dus la un număr mult mai mare de „bariere”, dar fără să modifice tendințele subiacente. Înregistrarea separată a fiecărui aspect diferit al unei bariere permite o monitorizare mai eficace a fiecărei bariere, precum și posibilitatea de a elabora strategii de înlăturare într-o manieră mai personalizată.

Printre celelalte țări terțe cu cel puțin 10 bariere în calea comerțului se numără Turcia (20), Brazilia (18), Coreea de Sud (17), Australia (15), Thailanda (12), Mexic (11) și Algeria (10). Figura 1 prezintă o defalcare mai detaliată a barierelor din întreaga lume.

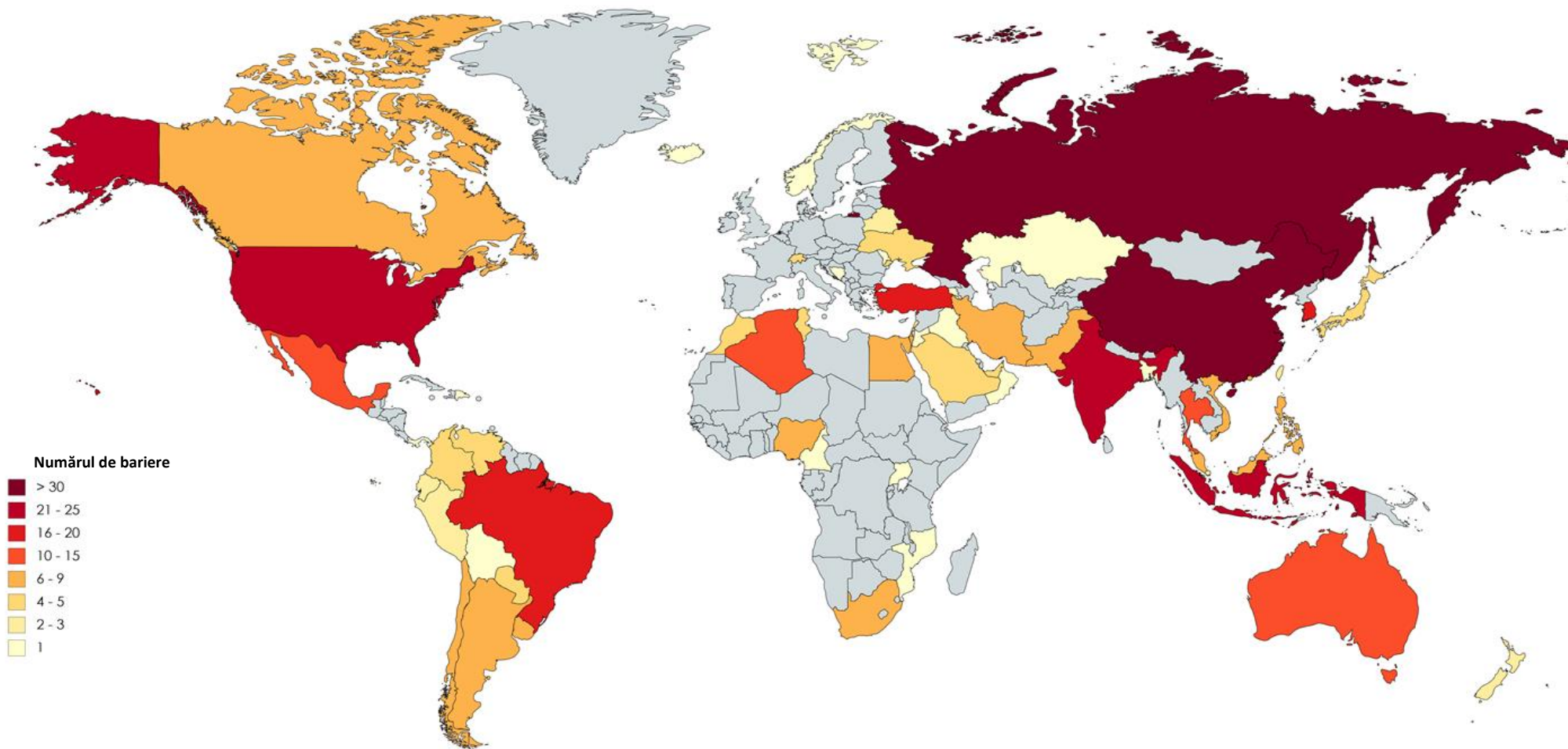

Figura 1⁸: Defalcarea geografică a barierelor în calea comerțului și a investițiilor în MADB

⁸ Hartă generată cu mapchart.net ©.

2. Barierele în funcție de tipul măsurii

Figura 2 arată că măsurile aplicate după trecerea frontierei (234) sunt mai numeroase decât măsurile tradiționale aplicate la frontieră (191), urmând tendința observată deja în anul precedent.

Măsurile aplicate după trecerea frontierei constau în restricții legate de servicii, investiții, achiziții publice, drepturi de proprietate intelectuală sau bariere tehnice nejustificate în calea comerțului cu mărfuri. Majoritatea măsurilor de acest tip au fost înregistrate în China (25), Rusia (18) și Brazilia (15).

Măsurile la frontieră sunt restricții care afectează în mod direct importurile și exporturile, de regulă prin majorări tarifare, restricții cantitative, anumite măsuri sanitare și fitosanitare (SPS), licențe de import sau chiar prin interdicții comerciale. Rusia (16) este țara care a înregistrat cel mai mare număr de astfel de măsuri, urmată de Indonezia (13) și de Statele Unite (13).

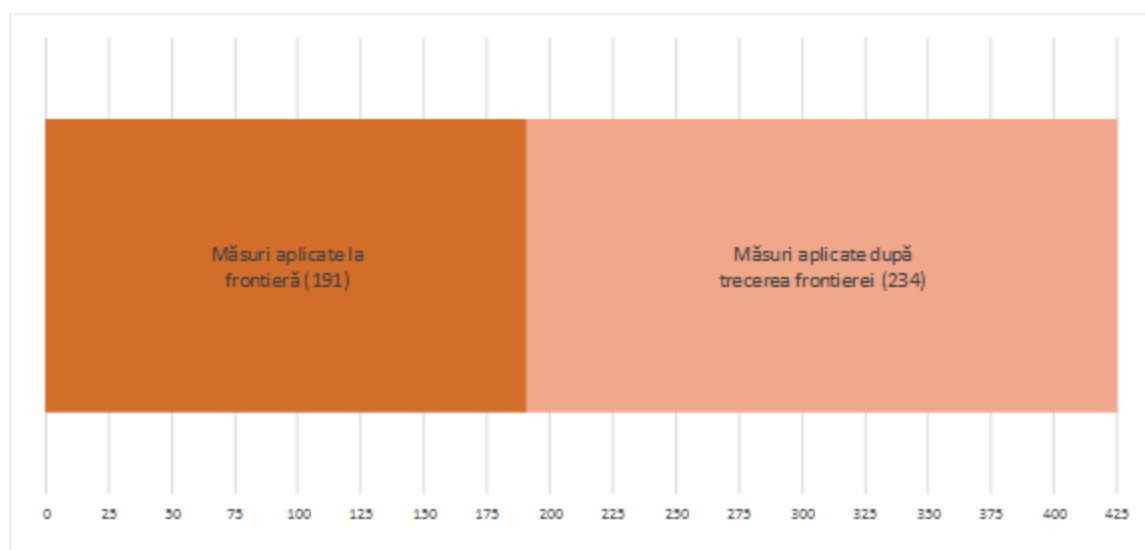

Figura 2: Defalcarea după tip a barierei în calea comerțului și a investițiilor înregistrate în MADB (număr de măsuri)

B. BARIERE NOI ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR RAPORTATE ÎN 2018

În 2018, au fost înregistrate în total 45 de bariere noi în 23 de țări terțe⁹, un număr de aproximativ trei ori mai mic decât cel din 2017 (67 de bariere noi raportate). Cu toate acestea,

⁹ Algeria, Australia, Brazilia, China, Egipt, India, Indonezia, Iran, Irak, Japonia, Pakistan, Peru, Filipine, Federația Rusă, Arabia Saudită, Africa de Sud, Thailanda, Tunisia, Turcia, Ucraina, Emiratele Arabe Unite, Statele Unite ale Americii și Vietnam.

după cum se descrie în continuare mai detaliat, impactul economic estimat al barierelor raportate în 2018 este semnificativ mai mare decât al celor din anul precedent. Exportatorii din UE se confruntă cu bariere din ce în ce mai complexe și mai sistemice pe piețele semnificative, ceea ce confirmă din nou tendința protecționistă în ascensiune evidențiată în cele două rapoarte anterioare.

Fluxurile comerciale afectate de noile bariere în 2018 reprezintă exporturi ale UE-28 de până la 51,4 miliarde EUR, cifră care depășește dublul celei corespunzătoare anului 2017 (23,1 miliarde EUR). Întrucât această cifră nu include barierele în calea serviciilor sau pe cele în care domeniul produselor nu este ușor de identificat, este posibil ca fluxurile comerciale potențial afectate să fie într-o anumită măsură subestimate¹⁰.

1. Barierele noi raportate în 2018 în funcție de țara terță

Tabelul I și figura 3 oferă o prezentare generală a defalcării geografice a barierelor noi înregistrate în 2018. Aceasta arată că cel mai mare număr de bariere noi a fost raportat în contextul relațiilor noastre comerciale și de investiții cu Algeria și cu India, fiecare înregistrând câte cinci bariere noi. China și Statele Unite le-au urmat îndeaproape, fiecare înregistrând câte patru bariere noi. Au fost raportate câte trei bariere noi în Indonezia, Iran și Emiratele Arabe Unite. Brazilia și Turcia au introdus fiecare câte două bariere noi, iar restul de 14 bariere au fost înregistrate în alte țări terțe. Dacă analizăm tendințele regionale, observăm că marea majoritate a barierelor noi din 2018 au fost impuse în Asia (17), în regiunea sud-mediteraneană și în Orientul Mijlociu (17).

Dacă comparăm aceste cifre cu rezultatele din 2017, prezența constantă a Chinei (10 bariere noi în anul precedent) și a Indiei (trei bariere noi în anul precedent) indică o tendință negativă. De asemenea, trebuie remarcat faptul că și Algeria a fost menționată în raportul pe anul precedent ca fiind atinsă de un efect de contagiune apărut în regiunea sud-mediteraneană; cele cinci bariere noi din 2018 par să confirme această tendință.

¹⁰ În ceea ce privește cuantificarea comerțului potențial afectat (pe baza cifrelor bilaterale referitoare la exporturile UE pentru codurile tarifare relevante din Sistemul armonizat care cuantifică comerțul realizat în pofida barierei), analiza barierelor netarifare și a impactului acestora rămâne deosebit de dificilă. Principalul motiv este faptul că barierele netarifare sunt caracterizate de diferite grade de restricții. Spre deosebire de interdicțiile propriu-zise, majoritatea măsurilor de restricționare a schimburilor nu elimină complet comerțul, ci mai degrabă îl reduc. În plus, restricțiile referitoare la aceleași produse sau servicii se pot suprapune. Prin urmare, barierele suplimentare pot să nu însemne neapărat un impact suplimentar, iar înlăturarea unei bariere nu conduce în mod automat la îmbunătățirea accesului pe piață.

Tabelul 1: Defalcarea geografică a barierelor noi raportate în 2018

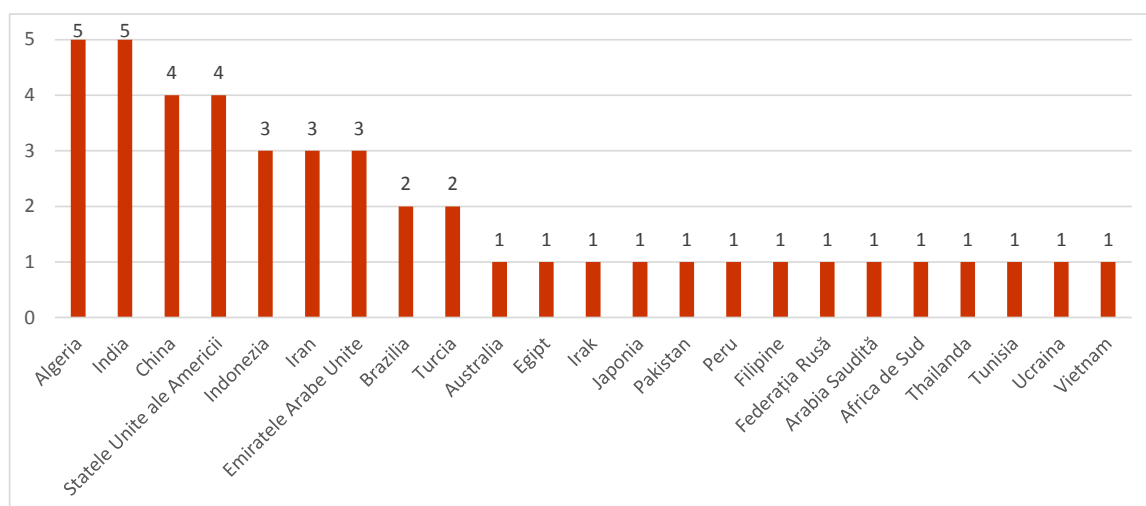

Figura 3: Defalcarea geografică a barierelor noi raportate în 2018, în funcție de regiune

După cum s-a menționat mai sus, prezentul raport pune un accent sporit pe importanța economică a noilor bariere. Figura 4 ilustrează fluxurile comerciale estimate afectate în raport cu numărul de bariere înregistrate în 2018 pentru anumiți parteneri și anumite regiuni. Aceasta arată că barierele noi înregistrate în China (4) au un impact mult mai mare asupra fluxurilor comerciale afectate (25,7 miliarde EUR) față de barierele înregistrate în alte țări terțe. Este de remarcat faptul că această pondere semnificativă a comerțului potențial afectat este generată, în special, de o barieră nouă din sectorul TIC, care ar putea avea un impact economic major asupra exporturilor operatorilor din UE către China – această barieră este descrisă mai detaliat în capitolul II.

Figura 4 arată, de asemenea, că China, Statele Unite, India și Algeria se situează pe primele locuri – deși în altă ordine – atât în ceea ce privește numărul de bariere noi înregistrate în 2018, cât și amploarea fluxurilor comerciale ale UE-28 afectate de aceste bariere noi. Acești patru parteneri reprezintă 81 % (41,8 miliarde EUR) din totalul comerțului UE-28 afectat în 2018, respectiv 40 % din barierele noi raportate (18).

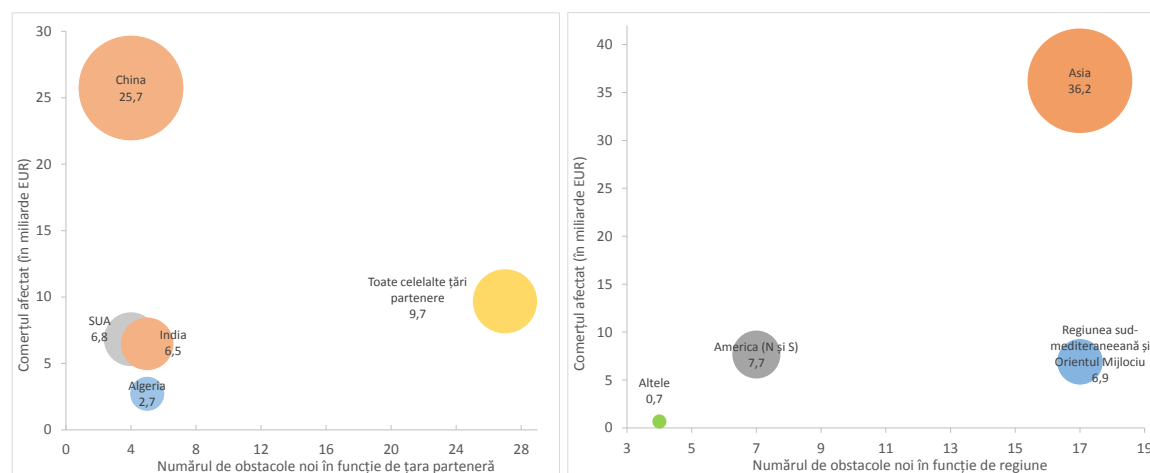
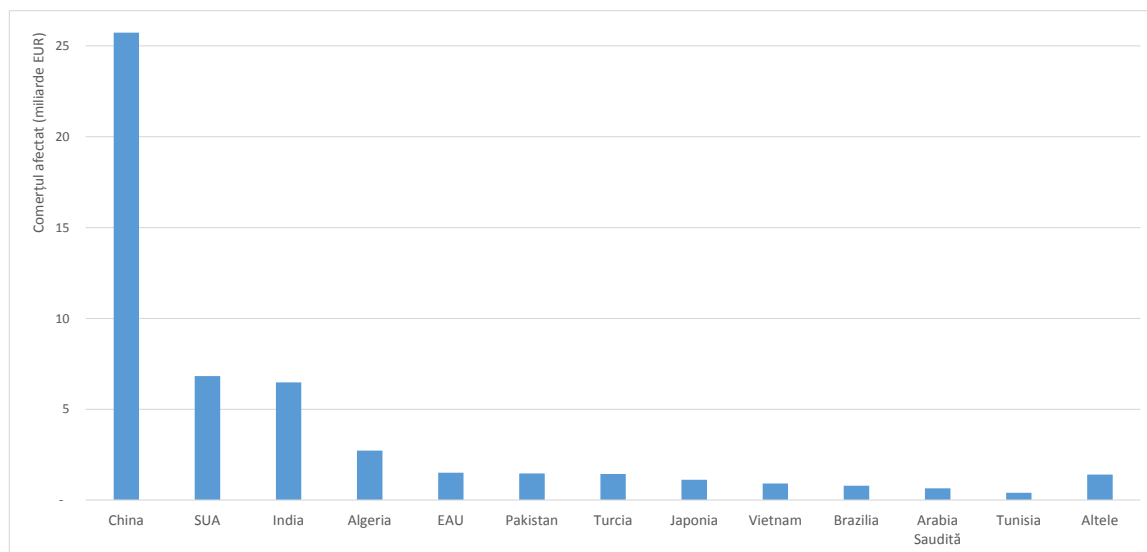

Figura 4: Numărul de bariere noi raportate și comerțul UE-28 afectat (în miliarde EUR) în țările și regiunile partenere selectate

Tabelul II raportează fluxurile comerciale afectate pentru toate cele 23 de țări partenere care au introdus bariere noi în calea comerțului în 2018. Cu toate acestea, evaluarea impactului economic al noilor bariere în calea accesului pe piață s-a putea să nu reflecte întotdeauna pe deplin impactul real al barierelor. Acesta ar putea fi cazul barierelor în calea serviciilor sau al barierelor cu caracter orizontal, care sunt dificil de cuantificat, sau cazul restricțiilor suprapuse, care se referă la aceleași produse.

Tabelul II: Fluxurile comerciale ale UE-28 afectate de barierele noi raportate în 2018, în funcție de țara parteneră (în miliarde EUR)

2. Bariere noi raportate în 2018 în funcție de tipul măsurii

Defalcarea barierelor noi în funcție de tipul măsurii prezintă o gamă similară de măsuri noi aplicate după trecerea frontierei (23) și la frontieră (22), subliniind faptul că țările terțe continuă să recurgă la ambele seturi de restricții.

Majoritatea măsurilor aplicate după trecerea frontierei constau în cerințe de etichetare, măsuri fiscale și noi cerințe de reglementare introduse de mai multe țări terțe. Majoritatea măsurilor aplicate la frontieră sunt restricții SPS¹¹ și măsuri referitoare la majorarea taxelor, a tarifelor și a contingentelor vamale. În acest an s-au raportat două bariere noi și în domeniul serviciilor.

¹¹ În ceea ce privește SPS, au fost introduse bariere noi prin intermediul cărora țările terțe au interzis exporturile de pe întregul teritoriu al anumitor state membre ale UE, în loc să limiteze restricțiile la zonele afectate de boala animalelor în cauză. Astfel, nu a fost respectată politica de regionalizare a UE. Uniunea a depus și continuă să depună eforturi pentru a contracara aceste bariere și barierele similare introduse înainte de 2018.

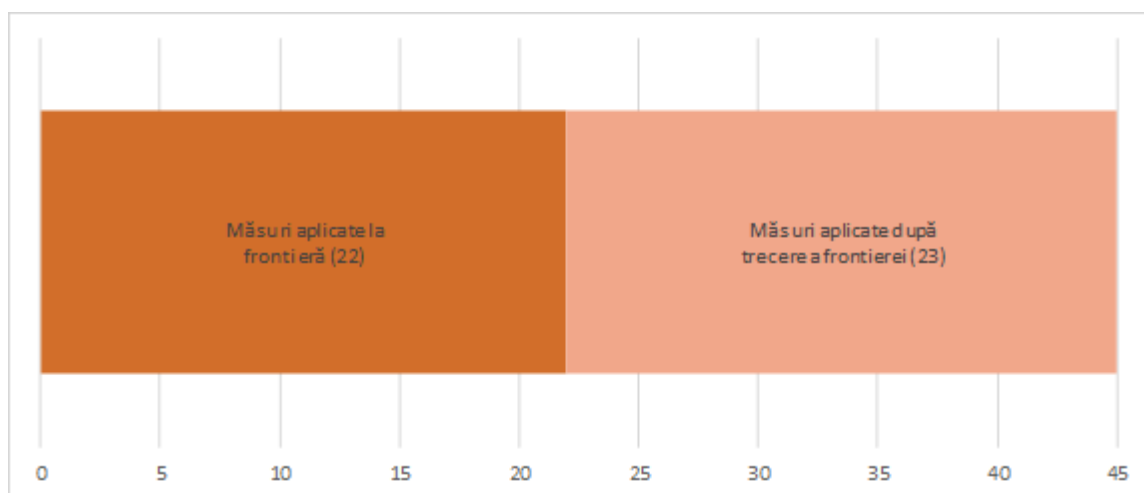

Figura 5: Defalcarea după tip a barierelor noi în calea comerțului și a investițiilor raportate în 2018 (număr de măsuri)

3. Barierele noi raportate în 2018 în funcție de sector

Barierele noi raportate în 2018 au afectat comerțul UE în 13 sectoare specifice de activitate economică, precum și sub forma unor bariere orizontale sau transversale care afectează mai multe domenii.

Cele mai multe bariere noi au fost raportate în sectoarele *vinuri și băuturi spirtoase* (9) și *agricultură și pescuit* (8). S-au înregistrat, de asemenea, 10 bariere care erau fie complet *orizontale* (5)¹², fie restricții transversale care afectează *diverse sectoare economice* (5). Sectoarele *produselor cosmetice* și *autovehiculelor* s-au confruntat cu apariția a patru, respectiv trei bariere noi, în timp ce sectorul *farmaceutic* și cel al *produselor textile și pielăriei* au înregistrat fiecare două bariere noi în 2018. În sfârșit, diverse alte sectoare au fost afectate de câte o barieră nouă în calea comerțului: *TIC; ceramică și sticlă; siderurgie și metalurgie feroasă și neferoasă; produse minerale; hârtie, lemn și celuloză; mase plastice și metale prețioase*.

¹² Inclusiv două bariere orizontale legate de comerțul cu servicii.

Figura 6: Defalcarea pe sectoare a barierelor în calea comerțului și a investițiilor raportate în 2018 (număr de bariere)

Deși numărul de măsuri identificate este un indicator important, analiza comerțului afectat oferă o imagine mai ilustrativă a importanței reale a fiecărei bariere. După cum se arată în figura 7, sectoarele industriale au reprezentat aproximativ 97 % din comerțul afectat, cu bariere în doar trei sectoare (*TIC; siderurgie și metalurgie feroasă și neferoasă; metale prețioase*), ceea ce reprezintă 72 % din totalul exporturilor UE-28 afectate de barierele noi raportate.¹³

¹³ Categoria „Altele” include următoarele sectoare ale activității economice: ceramică și sticlă; produse minerale; mase plastice; lemn, celuloză și hârtie.

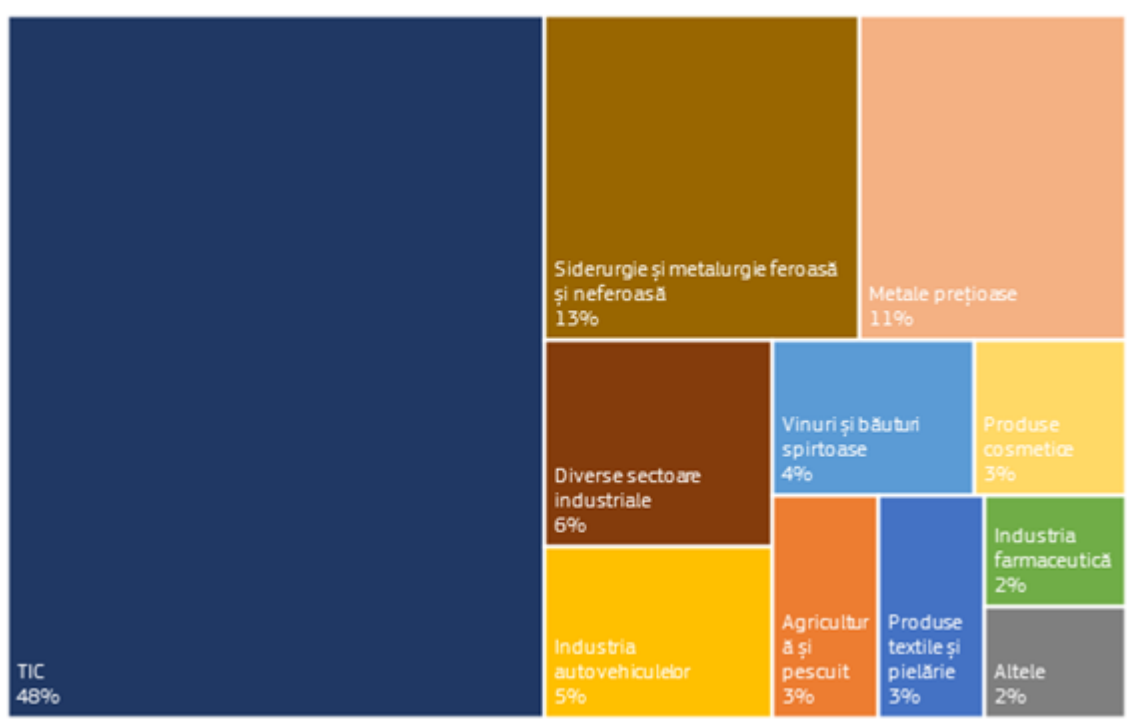

Figura 7: Fluxurile comerciale din UE-28 afectate de barierele raportate în 2018, în funcție de sector (procentul de fluxuri comerciale afectate)

II. PRINCIPALELE BARIERE NOI ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR RAPORTATE ÎN 2018

Prezentul capitol oferă o analiză a barierelor noi raportate în cazul partenerilor comerciali pentru care s-au înregistrat cel puțin patru bariere în 2018 și care reprezintă ponderea cea mai mare din fluxurile comerciale potențial afectate ale UE (81 %); partenerii în cauză sunt China, Statele Unite ale Americii, India și Algeria.

A. ANALIZĂ CALITATIVĂ A BARIERELOR NOI

1. China

Relația comercială dintre UE și China este una dintre cele mai complexe. Deși China rămâne o piață importantă pentru întreprinderile din UE, o multitudine de denaturări ale comerțului și de bariere în calea accesului pe piață afectează considerabil relația noastră comercială bilaterală de ani întregi, incluzând diverse probleme sistemice, precum subvenționarea masivă, obligații de transfer tehnologic, supracapacitate în sectoare tradiționale – sectorul oțelului și al aluminiului, de exemplu – dar, de asemenea, într-o măsură tot mai mare, în industriile de înaltă tehnologie (strategia „Made in China 2025”) sau reglementările nejustificate privind securitatea cibernetică și criptarea.

În acest context, China a instituit patru bariere noi în 2018, confirmând tendința observată în anul precedent, când s-a raportat un număr record de 10 bariere noi; aceste evoluții situează acum China pe poziția partenerului UE care restricționează cel mai mult comerțul, cu un inventar general de 37 de bariere. Luate împreună, aceste patru bariere noi ar putea afecta exporturile UE cu până la 25,7 miliarde EUR.

După cum s-a subliniat deja în raportul pe anul precedent, China a introdus diverse măsuri de restricționare a schimburilor în domeniul industriilor de înaltă tehnologie, măsuri complete, de asemenea, de considerente generale legate de politica industrială și de diverse denaturări ale comerțului în cadrul strategiei intitulate „Made in China 2025”. În 2018, China a continuat să multiplice zecile de măsuri de punere în aplicare în domeniul TIC pentru a operaționaliza Legea privind securitatea cibernetică, intrată în vigoare la 1 iunie 2017. În cadrul acestei dezvoltări, **proiectul de Regulament privind protecția clasificată în domeniul securității cibernetice, cunoscut și sub denumirea de Sistem de protecție la mai multe niveluri (sau Cyber-MLPS)**, a fost emis de Ministerul Securității Publice în iunie 2018 în vederea consultării publice și ar putea înlocui versiunea originală a Sistemului de protecție la mai multe niveluri (MLPS) din 2007. Scopul acestor reglementări este de a clasifica toate sistemele informatice pe baza nivelului lor de securitate. Pe baza nivelului perceput de sensibilitate din punctul de vedere al securității, întreprinderile străine pot fi excluse din anumite segmente de piață. În general, este problematic faptul că proiectul de regulament lasă mult spațiu pentru interpretări, întrucât conceptele esențiale nu sunt definite. În plus, sarcina probei pentru întreprinderi ar putea crește chiar și în cazul solicitărilor cu risc redus, mai multe solicitări ar putea fi încadrate în mod

nejustificat la categorii cu risc crescut și s-ar putea aplica cerințe de testare și certificare inutile solicitărilor din domeniul criptografiei. Aceste măsuri ridică, de asemenea, preocupări în ceea ce privește proprietatea intelectuală. În sfârșit, problema veche a lipsei de acces la organisme relevante de standardizare din China (Al treilea grup de lucru TC 260, Comitetul tehnic pentru standardizare în domeniul securității cibernetice) a devenit, de asemenea, și mai presantă în contextul acestui Cyber-MLPS, ca urmare a legăturii cu standardele elaborate de aceste organisme. Chiar și singur, acest barieră ar afecta considerabil exporturile UE: fluxurile comerciale afectate în sectorul TIC și cel al produselor electronice sunt evaluate la 24,9 miliarde EUR – remarcând, totodată, că această măsură ar putea, de fapt, să aibă efecte considerabile și asupra investițiilor UE în China și să se extindă dincolo de sectorul TIC, la diverse alte industrii de înaltă tehnologie.

În plus, distribuitorii de **butelii cu gaz și încărcătoare pentru gătit** destinate pieței serviciilor de alimentație publică au întâmpinat dificultăți din cauza cerinței neclare de a deține o licență pentru depozitarea și distribuția de „mărfuri periculoase” în temeiul cadrului de reglementare actual al Chinei. Această cerință vizează exporturi în valoare de până la 383 de milioane EUR.

În al treilea rând, **standardele de reglementare a produselor alimentare** au stabilit parametri restrictivi pentru drojdie, care au împiedicat exportul anumitor tipuri de brânzeturi din UE și au generat întârzieri în procedurile de autorizare a exportului de lapte sterilizat. Această cerință vizează exporturi în valoare de până la 469 de milioane EUR.

În sfârșit, China și-a revizuit **normele privind monopolul asupra sării** prin măsuri publicate în decembrie 2017 și în mai 2018. Drept urmare, toate importurile de sare au fost oprite pur și simplu de autoritățile vamale chineze, iar normele prevăd că doar anumite societăți de vânzare cu ridicata a sării, desemnate în prealabil, pot vinde sare cu amănuntul în China. Nu este clar dacă pot fi desemnate și întreprinderi străine.

Deși UE a utilizat toate căile disponibile de abordare a provocărilor cu care se confruntă în relația comercială cu China, inclusiv dialoguri bilaterale (Grupul de lucru privind economia și comerțul, Dialogul privind sectorul TIC, Grupul operativ în domeniul cibernetic, Dialogul privind politicile în materie de comerț și investiții, Dialogul economic la nivel înalt și Summitul) și foruri multilaterale (diverse comisii ale OMC), evoluțiile recente necesită eforturi suplimentare, bine coordonate, pentru a aborda mai eficient problemele legate de accesul pe piață întâmpinate în relația cu China.

În paralel, în situațiile în care dialogurile nu au condus la rezultate satisfăcătoare, Comisia nu a ezitat să întreprindă acțiuni ferme în vederea aplicării normelor comerțului internațional: la 1 iunie 2018, UE a inițiat proceduri juridice în cadrul OMC împotriva măsurilor luate de China privind transferul de tehnologie (DS549), care subminează drepturile de proprietate intelectuală ale întreprinderilor europene. În același timp, a devenit clar că anumite denaturări ale comerțului au ajuns acum să amenințe integritatea sistemului comercial global. Deși UE va continua să utilizeze pe deplin, pentru a aborda practicile de denaturare a comerțului, setul său amplu de instrumente din cadrul de reglementare internațional existent, a devenit totodată evident că normele OMC trebuie să fie modernizate pentru a se identifica soluții reale și durabile. În acest context, la Summitul UE-China din 2018 a fost lansat un grup bilateral de lucru privind reformarea OMC.

De asemenea, sunt în curs negocieri pentru încheierea unui Acord cuprinzător privind investițiile, pentru a facilita condițiile de acces pe piața investițiilor cu care se confruntă întreprinderile din UE în China. În urma Summitului UE-China din 2018, cele două părți au făcut schimb de oferte privind accesul pe piață.

2. SUA

UE și Statele Unite au relația economică de cea mai mare anvergură din lume. Întrucât economia transatlantică susține 15 milioane de locuri de muncă în UE și în SUA, colaborarea UE-SUA este esențială pentru stabilitatea unor fluxuri comerciale semnificative și pentru sistemul comercial multilateral.

Tensiunile comerciale dintre UE și SUA au crescut în 2018, după ce SUA au impus patru noi bariere în calea comerțului, ridicând numărul total de bariere la 23. Deși una dintre aceste probleme a fost deja soluționată cu succes în 2018, celelalte trei bariere afectează exporturi ale UE în valoare de până la 6,8 miliarde EUR¹⁴.

Tensiunile comerciale dintre UE și SUA au crescut în special ca urmare a impunerii, la 1 iunie 2018, a așa-numitelor taxe suplimentare „în temeiul secțiunii 232” la importurile de oțel (25 %) și de aluminiu (10 %) din UE pentru presupuse motive de securitate națională. UE a reacționat prompt și proporțional la aceste măsuri, solicitând consultări în cadrul mecanismului OMC de soluționare a litigiilor, punând în aplicare măsuri de reechilibrare prin introducerea de taxe suplimentare la anumite mărfuri importate din SUA pentru exporturi ale SUA în valoare de 2,8 miliarde EUR și introducând măsuri de salvagardare proprii pentru a preveni deturnarea potențială a comerțului și pentru a proteja întreprinderile europene de efectele negative indirecte ale măsurilor luate de SUA.

În plus, lansarea, în mai 2018, a unei anchete separate privind dimensiunea securității naționale în cadrul importurilor în SUA de autoturisme și de piese de schimb pentru autoturisme reprezintă un motiv semnificativ de îngrijorare pentru UE, deoarece orice măsură adversă ar putea avea un impact semnificativ asupra comerțului transatlantic bilateral¹⁵.

În acest context, președintele Juncker și președintele Trump s-au întâlnit la 25 iulie 2018. Discuțiile lor au avut succes, cei doi președinți ajungând la acordul de a lansa o nouă etapă în relația comercială dintre UE și SUA, în vederea facilitării comerțului și a atenuării tensiunilor comerciale. Declarația lor comună din 25 iulie 2018 a definit un set de fluxuri de lucru pentru atingerea acestui obiectiv. În plus, UE și SUA au convenit să se abțină de la orice măsură care ar contraveni spiritului acordului cât timp se lucrează la această agendă comună.

Alte bariere recente impuse de SUA în calea comerțului, în afara domeniului de aplicare al Declarației comune, se referă la două dispoziții specifice ale **Legii SUA din 2017 privind**

¹⁴ În conformitate cu metodologia aplicată în prezentul raport, această sumă a fost calculată pe baza fluxurilor comerciale din 2018 ale produselor în cauză.

¹⁵ Acesta ar putea constitui o barieră suplimentară majoră dacă SUA ar lua măsuri în această privință.

reducerile fiscale și locurile de muncă, și anume taxa pe erodarea bazei impozabile și împotriva abuzului (*Base Erosion and Anti-abuse Tax*= BEAT), care are anumite aspecte discriminatorii, și la deducerea pentru venitul intangibil obținut din străinătate (*Deduction for Foreign Derived Intangible Income*= FDII), care poate constitui o subvenție interzisă. UE este preocupată de faptul că cele două dispoziții ar avea un impact negativ asupra întreprinderilor europene (în special asupra băncilor și asigurătorilor) și a exprimat această îngrijorare la nivel politic și tehnic în fața omologilor din SUA.

În al doilea rând, anumite discrepanțe de clasificare vamală, și anume faptul că administrația vamală a SUA nu aplică **clasificarea în scopuri vamale** a Organizației Mondiale a Vămirilor **pentru parchetul multistratificat**, au condus la impunerea unei taxe la import de 5 % în loc de 0 % sau chiar a unei taxe de 8 % atunci când parchetul multistratificat este considerat placaj.

În sfârșit, bariera introdusă în 2018 în temeiul „**Legii privind formaldehida**”, care stabilește standarde de emisii de formaldehidă pentru produsele compozite din lemn fabricate la nivel național și importate, a fost înlăturată. Problema fusese cauzată de devansarea termenului de conformare față de cel anunțat inițial (iunie 2018 în loc de decembrie 2018). Drept rezultat, unele întreprinderi din UE au fost îngrijorate de termenul scurt, în special în ceea ce privește transporturile care se aflau deja în drum spre SUA. În urma demersurilor UE pe lângă administrația SUA (inclusiv a unei scrisori către Agenția pentru Protecția Mediului din SUA) și a consultării cu părțile interesate din UE, s-a confirmat faptul că problema a fost rezolvată, întrucât autoritățile vamale americane nu reținuseră niciunul dintre transporturile în cauză.

Problema veche a întârzierilor nejustificate ale publicării deciziei finale care autorizează exportul de **mere și pere** din opt state membre ale UE (Belgia, Țările de Jos, Franța, Italia, Spania, Germania, Portugalia și Polonia) în SUA nu a fost încă soluționată și merită o mențiune specială. Solicitarea este în așteptare din 2008, iar publicarea deciziei finale care autorizează comerțul este amânată în mod nerezonabil, deși nu există motive sanitare/fitosanitare pentru o astfel de amânare.

3. India

Anul 2018 a fost marcat de continuarea tendinței protecționiste în India, cu bariere în calea importurilor din UE persistente și, într-o oarecare măsură, amplificate. Printre acestea se numără taxele prohibitive la import pentru produse din sectoare esențiale, restricțiile sanitare și fitosanitare (SPS) asupra importurilor agricole și un număr tot mai mare de bariere tehnice în calea comerțului sub diverse forme, inclusiv abateri de la standardele convenite la nivel internațional. Alte dificultăți întâmpinate de operatorii din UE sunt legate de cerințele privind conținutul local din procedurile de achiziții publice și de absența unui cadru de protecție a investițiilor străine.

În acest context, în 2018 s-au înregistrat cinci bariere noi în calea comerțului, numărul total de bariere în India ajungând astfel la 25. Deși una dintre aceste bariere a fost deja înlăturată parțial în 2018, celelalte patru bariere rămase afectează exporturi ale UE în valoare de până la 6,5 miliarde EUR.

Dintre noile bariere, una se referă la **procesul de înregistrare a produselor cosmetice**, cu cerințe de înregistrare discriminatorii pentru importuri și abateri de la standardele convenite la nivel internațional, în timp ce alta constă într-o nouă **majorare a taxelor la importul de diamante șlefuite** – a patra majorare de acest fel în șase ani. Aceste noi bariere, care încă nu au făcut obiectul unor discuții ample cu autoritățile indiene, vizează exporturi UE de o valoare substanțială – până la 6,1 miliarde EUR – și ar putea deveni o barieră majoră în calea comerțului dintre UE și India.

În plus, pe lângă taxele și impozitele ridicate pe care le aplică de multă vreme în sectorul **autovehiculelor**, India a introdus de-a lungul anilor peste 1 000 de noi **standarde** specifice pentru fiecare țară, dintre care din ce în ce mai multe nu corespund standardelor convenite la nivel internațional. Combinația dintre aceste măsuri împiedică producătorii europeni să concureze cu producătorii locali dintr-o poziție de egalitate, afectând fluxuri comerciale care se ridică în prezent până la o valoare de 144 de milioane EUR, o sumă relativ scăzută pentru un sector în care exporturile UE erau în mod tradițional ridicate, lucru care demonstrează că, în prezent, întreprinderile din UE nu au decât un acces limitat pe piață în acest sector important.

În plus, în aprilie 2018, Autoritatea pentru Siguranță și Standarde Alimentare din India (FSSAI) a publicat un nou regulament în materie de siguranță și standarde alimentare, care include noi **standarde pentru băuturile alcoolice distilate, vin și bere**. În pofida unor elemente pozitive, regulamentul conține dispoziții care ar afecta exporturi ale UE în India în valoare de până la 193 de milioane EUR. Printre acestea se numără, de exemplu, nerecunoașterea indicațiilor geografice, specificații tehnice care se abat de la standardele și practicile internaționale sau cerințe excesive de etichetare.

Un aspect pozitiv este faptul că unul dintre noile bariere raportate în 2018, cel referitor la **certIFICATELE veterinare obligatorii la importul articolelor din piele**, a fost deja parțial înlăturat, fiind analizat în secțiunea dedicată barierelor înlăturate din prezentul raport.

Pe lângă aceste bariere noi, ar trebui menționate și alte evoluții negative referitoare la o barieră existentă, întrucât India a continuat tendința negativă începută în 2014 de **majorare a taxelor vamale la produsele TIC**. Cele mai recente creșteri de taxe au fost introduse în octombrie 2018, când a fost extinsă suplimentar lista de produse vizate și s-au majorat taxele aplicate acestora. Taxele majorate afectează importurile a numeroase produse TIC, cum ar fi stațiile de bază, telefoanele mobile, precum și componentele și accesoriile acestora, până la un quantum de aproximativ 800 de milioane EUR¹⁶. La 2 aprilie 2019, Comisia a introdus o acțiune privind aceste măsuri pe lângă OMC¹⁷.

Astfel cum se subliniază în noua „Strategie a UE privind India”¹⁸, UE apreciază parteneriatul său strategic cu India și este pe deplin conștientă de potențialul încă nevalorificat și de avantajele

¹⁶ Întrucât această barieră nu a fost considerată nouă pentru 2018, suma menționată nu este inclusă în calculele totale privind comerțul afectat.

¹⁷ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2001>

¹⁸ A se vedea Comunicarea comună intitulată „Elemente pentru o strategie a UE privind India” (https://eeas.europa.eu/delegations/india/54057/joint-communication-elements-eu-strategy-india_en) și

reciproce ale relațiilor economice și comerciale bilaterale. Prin urmare, Uniunea este pe deplin angajată să colaboreze în mod constructiv cu India pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, un acces sporit și echitabil pe piață și protecția investițiilor. În acest context, UE a întreprins în mod consecvent acțiuni și va rămâne vigilentă pentru a contracara atât barierele noi, cât și pe cele vechi în relația comercială cu India. Între UE și India se desfășoară în mod regulat un dialog comercial bilateral care vizează abordarea barierelor în calea comerțului în cadrul Subcomisiei UE-India pentru comerț și al grupurilor sale specializate de lucru, de exemplu cele dedicate aspectelor legate de SPS (restricții sanitare și fitosanitare) și BTC (bariere tehnice în calea comerțului). Cu toate acestea, este vorba despre un proces gradual, care a înregistrat în anul precedent doar rezultate limitate în abordarea preocupărilor UE. Dificultățile întâmpinate de exportatorii din UE și faptul că nu s-a progresat în efortul de a găsi soluții par a fi legate de prioritatea economică a guvernului indian de a transforma India într-un centru major de producție prin intermediul inițiativei „Made in India”, care urmărește atragerea investițiilor străine, fără să considere liberalizarea schimburilor comerciale o prioritate.

4. Algeria

Tendința de intensificare a protecționismului identificată în regiunea mediteraneană în ediția din 2017 a prezentului raport a continuat și în 2018. S-a raportat pentru această regiune (Algeria, Egipt, Israel, Liban, Maroc și Tunisia) un număr mai mare de bariere (36) în calea comerțului și a investițiilor, Algeria înregistrând acum cel mai mare număr de bariere (10), urmată de Egipt (8) și de Israel (6).

Pe lângă o serie de bariere vechi care împiedică exporturile UE și în pofida angajamentului continuu al UE față de dialogul constructiv, Algeria a introdus cinci bariere noi în 2018, situându-se astfel la egalitate cu India pe poziția partenerului comercial al UE cu cele mai multe bariere noi introduse. Deși una dintre aceste probleme a fost deja soluționată cu succes în 2018, impactul general al acestor bariere rămâne foarte semnificativ, valoarea exporturilor UE în cauză ridicându-se la 2,7 miliarde EUR.

Mai întâi, Algeria a introdus o **interdicție temporară de import** cu domeniu larg de aplicare, vizând 851 de articole din aproximativ 45 de familii de produse, prin Legea bugetului și decretul de punere în aplicare aferent adoptate la 7 ianuarie 2018, după care a extins interdicția la 877 de produse în luna mai (măsura a fost modificată din nou în 2019). Legea bugetului din 2018 a **mărit semnificativ și taxele vamale** corespunzătoare unei liste de 129 de linii tarifare. Această listă include produse importante pentru exportatorii europeni, cum ar fi componente de telefoane, modemuri, cabluri și aparate electrice, pentru care taxele ajung până la 60 %.

În plus, societățile europene de transport maritim au fost afectate puternic de două măsuri noi introduse în 2018¹⁹. În primul rând, de la 1 ianuarie 2018, a fost impusă o **obligatie privind TVA**.

Concluziile Consiliului pe tema „Strategia UE privind India”

(<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14638-2018-INIT/ro/pdf>).

¹⁹ Impactul economic potențial asupra societăților de transport maritim din UE nu a putut fi cuantificat.

Serviciile furnizate de navele de transport maritim și legate de mărfurile transportate de acestea fac în prezent obiectul unei cote de TVA de 19 %. Spre deosebire de societățile de transport maritim din Algeria – care fac obiectul unei cote de TVA egale cu zero în statele membre ale Uniunii Europene –, societățile europene de transport maritim nu pot recupera TVA-ul. În al doilea rând, începând din 20 mai 2018, o nouă circulară a desemnat autoritățile vamale din Algeria ca autoritate competentă pentru identificarea, în mod aleatoriu, a **porturilor uscate spre care sunt dirijate navele în vederea descărcării mărfurilor** în orașul-port Alger. Circulara menționată creează probleme operaționale, juridice și financiare majore pentru societățile europene de transport maritim.

UE a semnalat diversele măsuri existente și nou introduse de restricționare a schimburilor de către autoritățile algeriene în cadrul tuturor forumurilor posibile (de exemplu, Consiliul de asociere, Comitetul de asociere, Subcomisia pentru comerț și alte subcomisii relevante); de asemenea, în 2018 s-a înființat un grup de lucru la nivel înalt pentru a se discuta aceste aspecte în vederea identificării unei soluții convenite în comun în cadrul Acordului de asociere UE-Algeria. În ciuda acestor eforturi, Algeria a continuat să acționeze unilateral, impunând bariere în calea comerțului și devenind unul dintre partenerii comerciali cei mai problematici pentru UE din perspectiva accesului pe piață. Comisia va depune toate eforturile necesare pentru remedierea acestei situații.

În sfârșit, după cum s-a menționat mai sus, una dintre barierele noi introduse în 2018 a fost înlăturată. Autoritățile algeriene solicitaseră importatorilor să prezinte un **certificat oficial de liberă circulație** eliberat în țara de origine. Măsura nu preciza care autoritate trebuia să emită certificatul, iar punerea în aplicare a măsurii nu a fost întotdeauna consecventă, generând astfel incertitudine juridică în rândul operatorilor și riscând să afecteze ansamblul importurilor din toate statele membre ale UE. În aprilie 2018, în cadrul unei reuniuni a nou-înființatului Grup de contact pentru comerț UE-Algeria din Alger și datorită contribuțiilor părților interesate din UE în cadrul Parteneriatului nostru privind accesul pe piață, Comisia a prezentat Algeriei un model de formular care putea fi eliberat de toate camerele de comerț ale statelor membre ale UE. În mai 2018, autoritățile algeriene au confirmat în mod oficial că formularul propus a fost acceptat, ceea ce a permis tuturor exportatorilor din UE să asigure conformitatea cu cerința în cauză. Deși aceasta reprezintă o evoluție pozitivă, situația generală a accesului pe piață pentru întreprinderile din UE rămâne o preocupare majoră, după cum s-a explicat mai sus, din cauza numărului și a impactului barierelor rămase.

III. PRINCIPALELE BARIERE ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR ÎNLĂTURATE ÎN 2018

Prezentul capitol analizează cele 35 de bariere care au fost înlăturate complet sau parțial în 25 de țări terțe diferite în 2018 și prezintă strategia Comisiei Europene de abordare a barierelor în calea comerțului și a investițiilor.

A. STRATEGIA UE DE ABORDARE A BARIERELOR ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR

Înlăturarea barierelor în calea comerțului într-o lume în care protecționismul este în ascensiune a devenit o sarcină esențială a activității Comisiei. În acest scop, Strategia UE de acces pe piețe a fost îmbunătățită, coordonarea dintre instituțiile UE și părțile interesate a fost consolidată, barierele au fost ordonate mai eficient în funcție de prioritate și s-au îmbunătățit comunicarea și gradul de conștientizare. Aceste eforturi au condus la abordarea a 23 de bariere în 2015, la înlăturarea a 20 de bariere în 2016, la un număr record de 45 de bariere contracarate cu succes în 2017 și la eliminarea a 35 de bariere în 2018. În timpul mandatului actualei Comisii, au fost înlăturate în total 123 de bariere, un rezultat care reflectă prioritatea sporită acordată punerii în aplicare și respectării normelor în actualul mediu comercial mondial, care are un caracter mai tranzacțional. În plus, diversele canale ale Strategiei noastre de acces pe piețe funcționează, de asemenea, ca sistem de alertă timpurie pentru prevenirea barierelor chiar înainte să apară.

Întreprinderile din UE pot utiliza diferite canale pentru a raporta Comisiei Europene barierele în calea comerțului și a investițiilor. Odată identificate aceste bariere, Comisia recurge la arsenalul său amplu de instrumente pentru a le contracara.

Instrumentul 1: acțiuni diplomatice. Este vorba despre un flux de activități diplomatice, în cadrul căruia Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă, statele membre ale UE și sectorul în cauză colaborează îndeaproape, prin intermediul rețelei de delegații ale UE și de ambasade ale statelor membre în țările terțe. Acest efort cuprinde o gamă largă de activități, de la proiecte tehnice în materie de comerț, cum ar fi dialogurile și comitetele, la demersuri oficiale precum misiunile la nivel înalt ale comisarilor și acțiunile ministeriale și prezidențiale. Acțiunile sunt coordonate cu parteneri cu scopuri comune, acolo unde acest lucru se impune, pentru ca activitatea noastră să fie cât mai eficace. În acest context, trebuie menționat și faptul că Comisia a continuat să facă progrese legate de inițiativa privind diplomația economică europeană prin încheierea primului ciclu de identificare a priorităților de diplomație economică, ciclu care a cuprins 107 țări. În aproape toate aceste țări, accesul pe piață este considerat o prioritate esențială și, prin urmare, beneficiază de eforturile concertate ale tuturor actorilor de pe teren – statele membre, asociațiile de întreprinderi și delegațiile UE – de a avansa în acest domeniu și de a contribui la înlăturarea barierelor.

Instrumentul 2: mecanismele de soluționare a litigiilor. Activitatea obișnuită a comitetelor OMC este completată de activitatea consistentă a Comisiei în materie de soluționare a litigiilor. În 2018, UE a deschis două litigii noi la OMC: unul împotriva măsurilor luate de SUA referitoare

la importurile de oțel și aluminiu (DS548) și unul împotriva măsurilor luate de China în ceea ce privește transferul de tehnologie (DS549). UE a inițiat, de asemenea, proceduri de respectare a conformității în ceea ce privește măsurile luate de Rusia legate de importurile de carne de porc (DS475). De asemenea, UE a asigurat aplicarea corectă a deciziilor OMC de către țările terțe: de exemplu, aplicarea de către Rusia a deciziilor din litigiile referitoare la tarife (DS485) și la măsurile antidumping privind vehiculele utilitare ușoare (DS479) și aplicarea de către China a deciziilor din cadrul celui de al treilea litigiu privind materiile prime („Materii prime III”, DS509). OMC a adoptat, de asemenea, o hotărâre definitivă în cazul litigiului introdus de UE împotriva Braziliei cu privire la măsurile de substituție a importului la scară largă, confirmând poziția UE potrivit căreia aceste măsuri încalcă normele OMC. Și în acest caz, UE monitorizează acum situația în mod vigilent, pentru a se asigura că deciziile OMC sunt puse în aplicare în mod corespunzător.

De asemenea, UE a solicitat, pentru prima dată, consultări privind angajamentele de dezvoltare durabilă într-un acord bilateral de liber schimb, și anume cel cu Republica Coreea. Recentă inițiere a procedurilor împotriva Ucrainei în temeiul Acordului de asociere (din cauza interdicției de export a lemnului) – ceea ce constituie o evoluție complet nouă, din 2019, a cazului – demonstrează că, atunci când este necesar, Comisia nu ezită să recurgă la soluționarea bilaterală a litigiilor, prevăzută în acordurile sale de liber schimb.

În sfârșit, ca instrument suplimentar, Comisia poate utiliza, de asemenea, la cererea exportatorilor, procedura prevăzută de Regulamentul privind barierele în calea comerțului (ROC), așa cum s-a procedat, de exemplu, în cazul Turciei în 2017, în sectorul produselor din hârtie. Această abordare oferă părților interesate posibilitatea de a solicita Comisiei să ia în considerare recurgerea la mecanismul de soluționare a litigiilor. Investigațiile în temeiul ROC pot, de asemenea, să conducă la negocierea unei soluții cu țara terță în cauză înainte de a introduce un caz formal la OMC, ceea ce contribuie la înlăturarea mai rapidă a barierelor, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor noștri.

Instrumentul 3: acordurile de liber schimb ale UE. Barierele depistate prin intermediul activității noastre pentru accesul pe piață sunt canalizate direct prin negocieri comerciale – sau, în cazul în care există acorduri de liber schimb, prin mecanismele relevante de punere în aplicare – pentru a asigura faptul că prioritățile privind accesul pe piață sunt abordate în mod eficient. Actuala Comisie și-a continuat agenda ambițioasă de extindere a gamei largi de acorduri echilibrate în materie de comerț și investiții. Aceasta a condus la punerea în aplicare a opt acorduri cu 15 țări²⁰, ajungându-se astfel la un număr total de 40 de acorduri comerciale ale UE cu 72 de parteneri din întreaga lume. Aplicarea agendei noastre intense de negocieri

²⁰ Cele mai recente astfel de cazuri au fost Acordul de parteneriat economic cu Japonia, ratificat de ambele părți în decembrie 2018 și intrat în vigoare pe deplin la 1 februarie 2019, și un Acord de liber schimb și un Acord privind protejarea investițiilor cu Singapore. Comisia a adoptat și a prezentat Consiliului un acord de liber schimb și un acord privind protejarea investițiilor cu Vietnam, care se află în prezent în etapa pregătirii pentru semnare.

continuă într-un ritm alert²¹. În plus, acordurile sunt revizuite, nu în ultimul rând pentru a înlătura barierele noi, care nu au fost luate în considerare în cadrul existent²².

De asemenea, Comisia și-a consolidat eforturile de punere în aplicare și de asigurare a respectării, pentru a se asigura că întreprinderile, inclusiv IMM-urile, pot valorifica angajamentele existente. UE dispune de instrumentele necesare pentru înlăturarea barierelor în calea comerțului și le utilizează în mod eficace pentru a îmbunătăți protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală (DPI), pentru a introduce acțiuni de soluționare a litigiilor și pentru a impune măsuri de protecție comercială în cazurile de practici comerciale neloiale – și a îmbunătățit coordonarea dintre acești diferiți piloni ai activităților sale de executare. În acest sens, în 2018, Comisia a adoptat al doilea Raport privind punerea în aplicare a acordurilor de liber schimb ale UE²³ și a publicat Raportul privind protecția și asigurarea respectării DPI²⁴ în țările terțe și cel de al 36-lea Raport anual privind activitățile antidumping, antisubvenție și de salvagardare ale UE²⁵.

B. PREZENTARE GENERALĂ A BARIERELOR ÎNLĂTURATE ÎN 2018

Datorită eforturilor combinate ale tuturor părților interesate din parteneriatul nostru privind accesul pe piață, în 2018 au fost înlăturate total sau parțial 35 de bariere în 25 de țări terțe diferite și, în principal, în opt sectoare ale activității economice, precum și la nivel orizontal. Dacă se iau în calcul toate barierele cuantificabile, exporturile UE vizate de barierele din calea comerțului înlăturate în 2018 se ridică la o valoare de 7,8 miliarde EUR pentru UE-28²⁶.

1. Barierele înlăturate în 2018 în funcție de țara terță

Figura 8 prezintă țările terțe în care s-au înlăturat cu succes barierele în calea comerțului. Egiptul se clasează pe primul loc, cu trei bariere înlăturate în 2018, urmat de Brazilia, Turcia, Argentina, China, Coreea de Sud, India, Algeria și Rusia (câte două bariere fiecare). În 2018, au fost înlăturate, de asemenea, alte 16 bariere în calea comerțului cu care se confruntă întreprinderile europene în alte 16 țări terțe.

²¹ Au avut loc negocieri intense cu MERCOSUR și s-au înregistrat progrese importante, iar Comisia a inițiat, de asemenea, negocieri comerciale cu Australia și Noua Zeelandă. Negocierile pentru o Zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (ZLSAC) cu Tunisia sunt, de asemenea, în curs de desfășurare.

²² A fost încheiat un acord la nivel politic cu Mexic pentru modernizarea acordului comercial, iar negocierile cu Chile sunt în curs de desfășurare.

²³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/october/tradoc_157468.pdf

²⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/march/tradoc_156634.pdf

²⁵ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/RO/COM-2018-561-F1-RO-MAIN-PART-1.PDF>

²⁶ Anul trecut, pentru cele 45 de bariere înlăturate, cifra corespunzătoare a fost de 8,2 miliarde EUR.

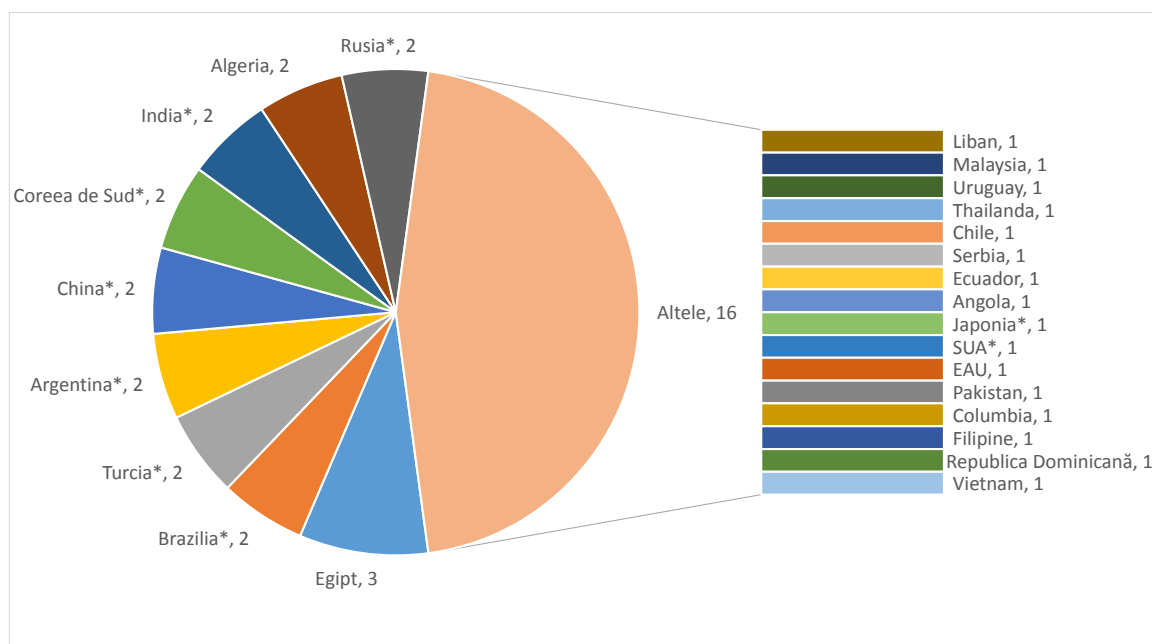
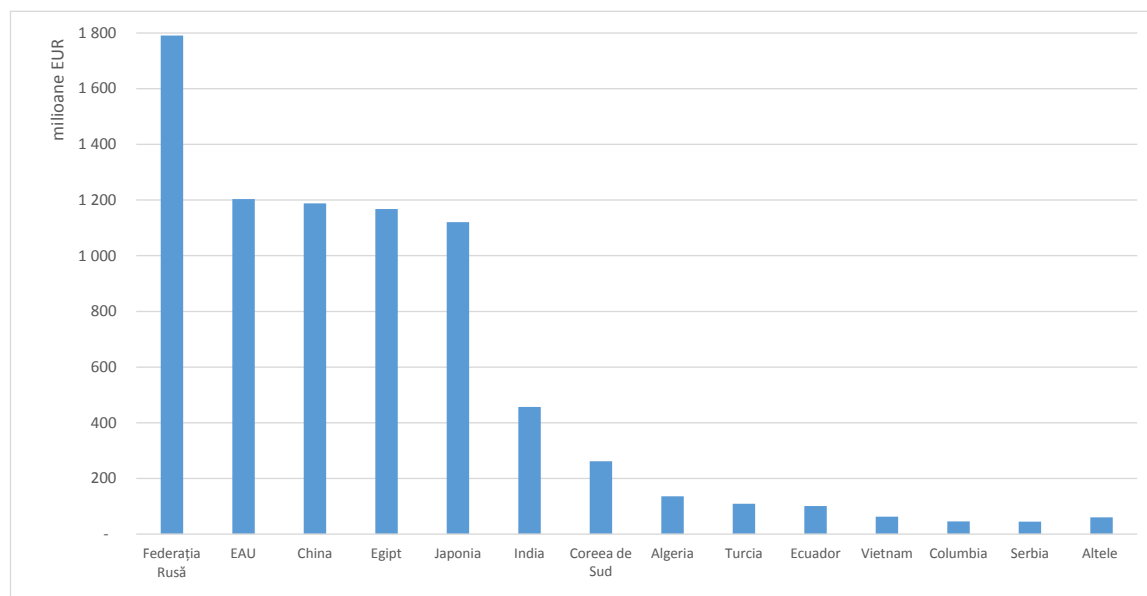

Figura 8: Defalcarea geografică a barierelor înlăturate în 2018 (* – țări G20)

În funcție de valoarea comerțului afectat (tabelul III) de barierele înlăturate, cele mai importante bariere au fost înlăturate în Rusia, reprezentând o cotă de 23 % din totalul fluxurilor comerciale afectate, urmată de Emiratele Arabe Unite (16 %) și de China (15 %). 18 % din fluxurile comerciale afectate de barierele înlăturate erau localizate în țări sud-mediteraneene.

Tabelul III: Fluxurile comerciale ale UE-28 afectate de barierele înlăturate în 2018, în funcție de țara parteneră (în milioane EUR)²⁷

2. Barierele înlăturate în 2018 în funcție de tipul măsurii

Eforturile noastre în domeniul parteneriatului privind accesul pe piață au contribuit mai mult la înlăturarea măsurilor aplicate la frontieră (26) decât la înlăturarea restricțiilor aplicate după trecerea frontierei (9). Rezultatul este comparabil cu cel de anul trecut, când au fost înlăturate 34 de măsuri aplicate la frontieră și 11 măsuri aplicate după trecerea frontierei.

Aproape o treime din măsurile aplicate la frontieră care au fost înlăturate în 2018 se referă la aspecte SPS în sectorul agriculturii și pescuitului. Alte bariere abordate afectau întreprinderile din UE sub forma taxelor vamale, a procedurilor administrative vamale, a taxelor la export sau a interdicțiilor la export. În sfârșit, în 2018 s-a înlăturat cu succes și o barieră în calea comerțului cu servicii.

În ceea ce privește cele nouă măsuri aplicate după trecerea frontierei, s-au înregistrat succese în privința barierei tehnice în calea comerțului și a standardelor, precum și în ceea ce privește măsurile fiscale legate de comerț.

²⁷ Categoria „Altele” include următoarele țări partenere: Argentina, Angola, Brazilia, Chile, Columbia, Malaysia, Uruguay și Thailanda.

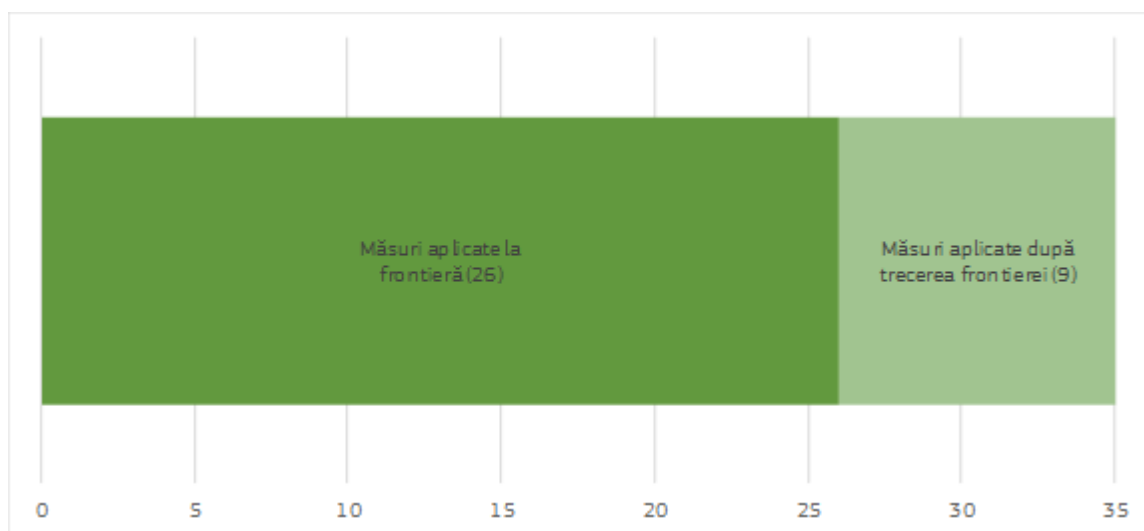

Figura 9: Defalcarea barierele înlăturate în 2018 în funcție de tipul măsurii (număr de măsuri)

3. Barierele înlăturate în 2018 în funcție de sector

Figura 10 prezintă o imagine de ansamblu asupra numărului de bariere înlăturate în diferitele sectoare economice. *Agricultura și pescuitul* au reprezentat sectorul cu cel mai mare număr de măsuri înlăturate (10), urmat de sectorul *autovehiculelor*, cu cinci bariere înlăturate. În sectorul *produselor textile și pielăriei*, precum și în sectorul *vinurilor și băuturilor spirtoase* au fost înlăturate câte patru bariere. S-au înlăturat, de asemenea, opt bariere care erau fie complet *orizontale* (4), fie afectau *diverse sectoare economice* (4). În sfârșit, au fost înlăturate bariere individuale în sectorul *produselor cosmetice* și al *produselor minerale*, alături de înlăturarea parțială a unor bariere în sectorul *pieselor de aeronave* și în sectorul *TIC*.

Figura 10: Defalcarea pe sectoare a barierelor înlăturate în 2018, conform înregistrării în MADB (număr de bariere)

Pe baza calculelor privind fluxurile comerciale afectate, figura 11 prezintă ponderea economică a barierelor înlăturate în diferite sectoare, subliniind că înlăturarea acestora în 2018 ar putea influența în mod pozitiv exporturile UE, în primul rând în sectorul *autovehiculelor*, care reprezintă 32 % din totalul fluxurilor comerciale potențial afectate. Sectorul *vinurilor și băuturilor spirtoase* (17 %) și al *produselor cosmetice* (16 %) au beneficiat, de asemenea, în mod considerabil de pe urma înlăturării barierelor. Per ansamblu, *sectoarele industriale* au reprezentat 83 % din ponderea economică a barierelor înlăturate, în timp ce *agricultura și pescuitul* au reprezentat 17 %.

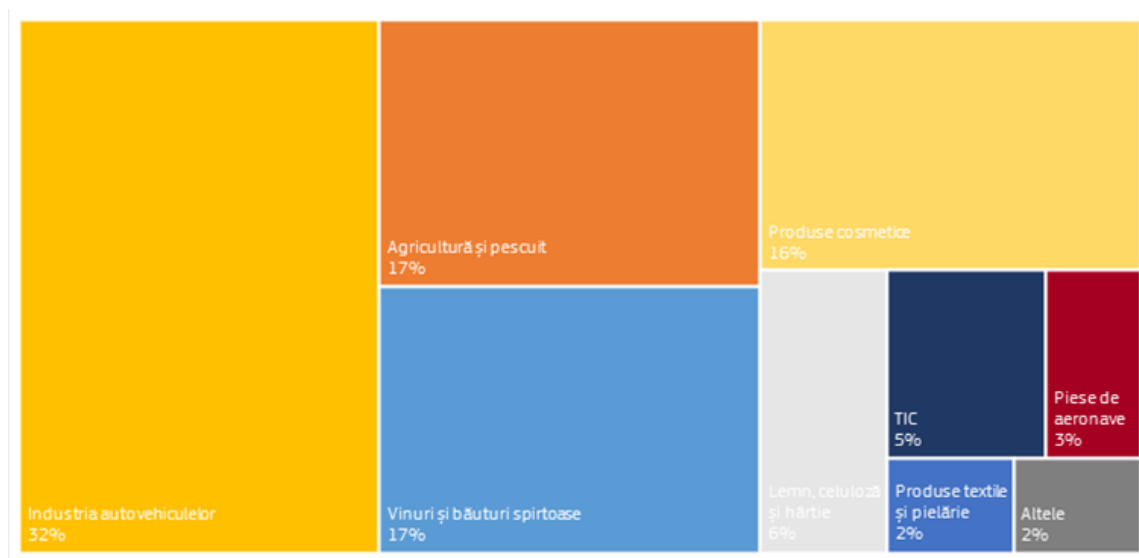

Figura 11: Fluxurile comerciale din UE-28 afectate de barierele înlăturate în 2018, în funcție de sector (procentul de fluxuri comerciale afectate)²⁸

C. ANALIZĂ CALITATIVĂ A BARIERELOR ÎNLĂTURATE ÎN 2018

Prezentul capitol oferă o analiză mai aprofundată a unui număr selectat de bariere pe care parteneriatul consolidat privind accesul pe piață a reușit să le înlătore. Spre deosebire de anul trecut, când această analiză calitativă s-a concentrat asupra partenerilor cu cel mai mare *număr* de bariere înlăturate²⁹, acum ne concentrăm atenția asupra țărilor cu cele mai consistente

²⁸ Categoria „Altele” include următoarele sectoare ale activității economice: ceramică și sticlă; produse electronice; produse minerale; mase plastice; metale prețioase.

²⁹ În acest an, cel mai mare număr de bariere înlăturate sau parțial înlăturate (cel puțin două de fiecare) a fost înregistrat în cazul a nouă parteneri comerciali: Algeria, Argentina, Brazilia, China, Egipt, India, Coreea de Sud, Turcia și Rusia.

fluxuri comerciale potențial afectate de măsurile înlăturate. În consecință, vom analiza cât de eficientă a fost UE în abordarea barierelor în următoarele țări partenere: Rusia, China, Emiratele Arabe Unite, Egipt, Japonia, India și Coreea de Sud. Acești șapte parteneri reprezintă 93 % din fluxurile comerciale potențial afectate de măsurile înlăturate în 2018.

1. Rusia

După cum s-a explicat în capitolul I, tendințele în materie de acces pe piață au fost în general negative în relația cu Rusia, întrucât exportatorii din UE s-au confruntat cu 34 de bariere, al doilea cel mai mare număr înregistrat în această țară, care a continuat să aplice o politică de substituție a importului printr-o gamă largă de mijloace. De exemplu, barierele raportate în anii precedenți, cum ar fi restricțiile la transportul maritim din zona arctică și cotele de export pentru buștenii de mesteacăn, au început să afecteze în mod substanțial operatorii din UE în 2018. În plus, trebuie remarcate și alte evoluții negative în ceea ce privește o barieră existentă referitoare la cerințele de etichetare, care au fost extinse și la alte produse, cum ar fi produsele electronice.

Deși s-au adoptat mai multe măsuri discutabile din punctul de vedere al compatibilității cu angajamentele internaționale ale Rusiei – iar UE le-a contestat în fața forurilor relevante –, acestea nu s-au dovedit a fi eficiente pentru îmbunătățirea competitivității Rusiei și a capacității sale de a atrage investiții străine. Dimpotrivă, măsurile în cauză au contribuit, printre alți factori, la blocarea creșterii volumului de schimburi dintre UE și Rusia.

În acest context comercial dificil, UE a folosit cele mai ferme instrumente disponibile și a obținut rezultate considerabile în 2018, asigurând punerea corectă în aplicare a două decizii ale OMC în Rusia, care au vizat exporturi ale UE în valoare de 1,8 miliarde EUR. Această valoare corespunde unei cote de 23 % din exporturile UE afectate de cele 35 de măsuri înlăturate în total în 2018.

Una dintre aceste situații a constat într-o *barieră care afecta diverse sectoare*, în cazul căruia Rusia a pus în aplicare integral decizia adoptată de OMC într-un litigiu privind tarifele (DS485). În plus, pe baza concluziilor comitetului în cazul DS485, în 2017 a fost pregătit un al doilea litigiu împotriva Rusiei privind tarifele (linii tarifare suplimentare de interes pentru UE). Cu toate acestea, în urma discuțiilor bilaterale purtate cu Rusia la sfârșitul anului 2017 și la începutul lui 2018, nu a mai fost necesară introducerea litigiului, deoarece Rusia a înlăturat complet discrepanțele referitoare la liniile tarifare în cauză. Acesta este un bun exemplu, în care acțiunea concertată a Comisiei a condus la rezultate concrete fără a fi nevoie să se recurgă la mecanismul OMC de soluționare a litigiilor.

În mod similar, litigiul introdus de UE în sectorul *autovehiculelor* în ceea ce privește măsurile antidumping la importul de vehicule utilitare ușoare (DS479) din Germania și Italia a condus la un rezultat pozitiv, întrucât măsurile expirau la jumătatea anului 2018 și nu au fost reînnoite.

2. China

După cum s-a subliniat în capitolul I, China a devenit partenerul UE care restricționează cel mai mult comerțul, cu 37 de bariere active în total și cu 14 bariere noi introduse din 2017. Cu toate acestea, s-au înregistrat câteva progrese – chiar dacă au vizat, în mare parte, măsuri cu caracter progresiv –, ceea ce demonstrează că strategia UE de înlăturare a barierelor poate genera rezultate chiar și în mediile cele mai dificile. Un astfel de progres a fost realizat în domeniul SPS, prin înlăturarea parțială a două bariere și prin îmbunătățirea situației în ceea ce privește o altă problemă veche. Cele două bariere înlăturate parțial în sectorul *agriculturii și pescuitului* corespund unei cote combinate de 15 % din totalul exporturilor UE vizate de măsurile înlăturate în 2018.

În primul rând, în timp ce se așteaptă o creștere a cererii de brânzeturi din partea Chinei, standardele chineze din sectorul produselor lactate nu sunt aliniate la standardele internaționale, ceea ce creează o barieră nejustificată în calea comerțului pentru exportatorii din UE. După ce UE a semnalat această problemă cu ocazia mai multor reuniuni bilaterale, China a decis să nu aplice standardele în cauză pentru produsele care erau deja importate de mai mulți ani (produse tradiționale). În plus, China a informat, de asemenea, că își va revizui la un nivel mai amplu standardele aplicabile brânzeturilor, demers salutat de UE. Deși problema subiacentă nu a fost încă soluționată, iar standardul privind siguranța alimentară trebuie revizuit pentru a înlătura pe deplin preocupările UE, impactul comercial a fost deja gestionat ca urmare a soluției găsite pentru produsele tradiționale și ar putea influența în mod pozitiv exporturi ale UE în valoare de până la 1,2 miliarde EUR.

În al doilea rând, la începutul anului 2012, China a adoptat o măsură temporară de restricționare a importurilor din mai multe state membre ale UE de material seminal de bovine, de embrioni de bovine, de material seminal de ovine și de embrioni de ovine produse după 1 iunie 2011. UE a invitat în două ocazii experți chinezi în Europa, iar oameni de știință chinezi au vizitat institute veterinare și centre de cercetare din mai multe state membre ale UE. Ca urmare, China a anunțat înlăturarea restricțiilor comerciale la exportul de material genetic de bovine/ovine din mai multe state membre.

În sfârșit, în ceea ce privește o barieră parțial înlăturată care a fost deja raportat în ediția de anul trecut a raportului, trebuie menționat faptul că s-au înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește interdicția la importurile de produse bovine și carne de vită din UE, Irlanda și Țările de Jos primind acum acces pe piață. Întrucât procesul pentru alte state membre nu este încă finalizat, Comisia va continua să ridice această problemă cu toate ocaziile posibile.

3. Emiratele Arabe Unite

Emiratele Arabe Unite (EAU) sunt un partener comercial important. Prin urmare, Comisia a depus eforturi considerabile și a înlăturat o barieră importantă în calea accesului pe piață în 2018 în sectorul *produselor cosmetice*, o măsură care corespunde unei cote de 16 % din exporturile UE vizate de toate măsurile înlăturate în 2018.

Această barieră consta în cerințe noi de etichetare, care urmau să interzică aplicarea unui autocolant peste ambalajul original, impunând obligația de a imprima un logo pe toate

ambalajele produselor cosmetice până la sfârșitul anului 2018. Această măsură obliga întreprinderile să creeze un design special doar pentru piața din EAU. Comisia a contactat EAU prin punctul de informare BTC din cadrul OMC, iar întreprinderile din UE și delegația UE și-au exprimat îngrijorarea în fața Ministerului Economiei și a Autorității pentru standardizare și metrologie din EAU. Ca urmare, Autoritatea EAU pentru standardizare și metrologie a confirmat, în cadrul unei reuniuni cu delegația UE, că sectorul produselor cosmetice va fi, în cele din urmă, scutit de aplicarea cerinței în cauză înainte de intrarea în vigoare a acesteia, ceea ce permite întreprinderilor din UE să continue exporturile pe piața din EAU, având efecte pozitive asupra unor exporturi ale UE în valoare de până la 1,2 miliarde EUR.

4. Egipt

Relațiile comerciale dintre UE și Egipt se bazează pe un acord de asociere. După introducerea a două bariere noi, unul în 2017 și unul în 2018, pe lângă diversele probleme mai vechi, Egiptul înregistrează acum un număr total de opt bariere, ceea ce pare să confirme tendința de adoptare a noi măsuri protecționiste în regiunea sud-mediteraneană menționată în raportul de anul trecut. Confruntată cu această tendință dificilă, Strategia UE de acces pe piețe a contribuit, de asemenea, la înlăturarea unei bariere în sectorul *autovehiculelor* în 2018 și a două bariere în sectorul *produselor textile și pielăriei*. Valoarea exporturilor UE vizate de înlăturarea acestor bariere se ridică la 1,2 miliarde EUR.

În ceea ce privește sectorul *autovehiculelor*, în urma unui dialog și a unui schimb la nivel înalt, Egiptul a eliminat în totalitate taxele vamale la importul de autoturisme din UE, intrând în prezent în conformitate cu programul de eliminare a taxelor vamale convenit în acordul de asociere. Acest lucru ar putea avea efecte pozitive asupra unor exporturi ale UE în valoare de 1,1 miliarde EUR.

În plus, sectorul *produselor textile și pielăriei* s-a confruntat cu o restricționare disproporționată a comerțului cu produse textile din cauza cerințelor obligatorii de etichetare, care au avut ca rezultat o operațiune consumatoare de timp și costisitoare pentru producători, având în vedere că etichetarea în cauză trebuia realizată manual. Cerințele privind forma etichetei și tipul de informații care trebuiau incluse pe aceasta au fost relaxate în cele din urmă datorită discuțiilor bilaterale cu UE.

În sfârșit, o altă problemă veche din sectorul *produselor textile și pielăriei* referitoare la tratarea de către autoritățile vamale egiptene a facturilor mixte, care conțin atât produse importate în regim preferențial, cât și produse fără regim preferențial, a fost soluționată în 2018, după ce fusese semnalată în mod repetat de UE în fața autorităților egiptene.

5. Japonia

Relațiile comerciale dintre UE și Japonia se bazează acum pe acordul de parteneriat economic care a intrat în vigoare la 1 februarie 2019. În paralel, o barieră a fost contracarată cu succes în sectorul *vinului și băuturilor spirtoase*.

În 2018, Ministerul Sănătății, Muncii și Bunăstării din Japonia a luat în considerare eliminarea anumitor aditivi pentru alimente și băuturi din lista aditivilor autorizați din Japonia. Interzicerea acestor aditivi ar fi influențat negativ multe întreprinderi din sectorul *vinului și băuturilor spirtoase* din UE. Comisia a trimis o scrisoare autorităților competente din Japonia (în aprilie 2018) și a prezentat observații cu privire la lista aditivilor luați în considerare în vederea interzicerii (în septembrie 2018). Japonia a acceptat observațiile oferite și, în consecință, niciunul dintre aditivii identificați ca fiind utilizați de producătorii din UE nu va fi eliminat din lista aditivilor autorizați. Acest lucru ar putea înlesni exporturile UE în valoare de 1,1 miliarde EUR.

6. India

După cum s-a descris în secțiunea II, tendința protecționistă adoptată de India a continuat în 2018. În pofida acestui context dificil, Strategia de acces pe piețe a oferit și rezultate pozitive. O barieră în *sectorul TIC* și o barieră în *sectorul produselor textile și al pielăriei* au fost înlăturate parțial, cele două reprezentând împreună 6 % din totalul exporturilor UE afectate de măsurile înlăturate în 2018 (457 de milioane EUR).

Autoritățile din India au solicitat certificate veterinare obligatorii la importul de articole din piele. În consecință, importurile de produse finite – care nu mai dețin caracteristicile produsului animal brut – continuau să facă obiectul cerințelor sanitare. Cu toate acestea, în conformitate cu standardele internaționale ale Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor (OIE) și cu Acordul SPS al OMC, astfel de cerințe ar trebui să se aplice numai produselor de origine animală brute sau ar trebui justificate științific în alt mod de către India. Ca urmare a eforturilor depuse de UE în direcția semnalării problemei în fața autorităților relevante din India, această barieră a fost înlăturată pentru o serie de produse finite prin adoptarea unei noi notificări din partea Indiei. Chiar dacă s-a obținut acest succes parțial, UE își va continua eforturile de a rezolva definitiv problema.

În ceea ce privește sectorul TIC, India rămâne un partener problematic din cauza diverselor restricții care împiedică accesul pe piață al întreprinderilor din UE, cum ar fi creșterile constante ale taxelor vamale (menționate în capitolul II), cerințele obligatorii în materie de testare și acordare a licențelor³⁰, precum și cerințele obligatorii de înregistrare și etichetare. Cu toate acestea, s-a înlăturat parțial o barieră în domeniul echipamentelor de telecomunicații uzate, întrucât India a relaxat substanțial normele aplicabile produselor exportate care trebuie importate înapoi pentru reparații. Conform notificării emise de Consiliul central pentru taxe indirecte și taxe vamale, aceste produse pot fi importate fără perceperea de taxe vamale, cu condiția să fie reexportate după reparații. Produsele electronice exportate pot fi acum importate înapoi pentru reparații în termen de șapte ani de la exportare (anterior, termenul era de trei ani) și trebuie exportate înapoi în termen de un an de la importare (anterior, termenul era de șase luni). În cazul în care operatorii din UE continuă să se confrunte cu dificultăți în

³⁰ Aplicarea acestei măsuri pentru echipamentele de telecomunicații a fost prelungită până la 1 august 2019.

pofida acestor rezultate pozitive, Comisia este pregătită să abordeze în continuare această problemă în relația cu India.

7. Coreea de Sud

Relațiile comerciale dintre UE și Coreea de Sud se bazează pe Acordul de liber schimb UE-Coreea de Sud, care a fost aplicat provizoriu începând din iulie 2011 și a fost ratificat în mod oficial în decembrie 2015. Deși mai există 17 bariere active în Coreea de Sud, una a fost înlăturată cu succes în sectorul *autovehiculelor* și o alta a fost înlăturată parțial în sectorul *pieselor de aeronave*.

În ceea ce privește sectorul *autovehiculelor*, Coreea de Sud a solicitat ca garda la sol a unui vehicul neîncărcat să fie mai mare de 12 cm. Întrucât UE nu aplică o reglementare echivalentă, deoarece această cerință a fost considerată un criteriu de siguranță perimat, restricția menționată a creat dificultăți de acces pe piață pentru anumite categorii de vehicule (autovehicule sport). În urma intervențiilor delegației UE, Coreea de Sud a decis să modifice măsura în așa fel încât să reflecte cerințele UE. În consecință, limita privind garda la sol a fost modificată de la 12 la 10 cm, astfel încât anumite autovehicule sport pot fi comercializate acum în Coreea de Sud fără a fi nevoie de introducerea unor adaptări costisitoare în această privință. UE va continua să folosească toate căile de abordare a barierelor rămase în sectorul autovehiculelor în Coreea de Sud, cum ar fi certificarea pieselor auto, cerințele privind tractoarele rutiere sau procedurile vamale și administrative anevoioase.

Întrucât ALS nu prevede scutirea de taxe vamale la reintroducerea în Coreea de Sud a produselor în urma efectuării de reparații în UE, anumite produse, cum ar fi *piesele de aeronave* reparate în UE, ar fi putut face obiectul taxelor vamale (3 %-8 %) la reintroducerea în Coreea de Sud. În 2016, ca urmare a intervențiilor frecvente ale Comisiei, Coreea de Sud a prelungit scutirile de taxe vamale aplicabile acestor produse până la sfârșitul anului 2018, prevăzute să expire în prezent. În urma diverselor intervenții ale delegației UE și a discuțiilor din cadrul Comitetului pentru comerțul cu mărfuri și al Comitetului vamal ale ALS UE-Coreea din 2018, Adunarea Națională a prelungit suplimentar scutirea pentru piesele de aeronave reparate cu încă trei ani, până la 31 decembrie 2021. Deși soluția temporară este salutară, UE va continua să obțină o soluție permanentă la problema menționată.

D. IMPACTUL ÎNLĂTURĂRII BARIERELOR

În capitolele anterioare ale prezentului raport, am analizat fluxurile comerciale legate de barierele înlăturate în 2018. Această metodologie se bazează pe cifrele bilaterale referitoare la exporturile UE pentru codurile tarifare relevante din Sistemul armonizat (SA) și cuantifică comerțul realizat în pofida barierei.

În plus, începând din anul precedent, raportul include o analiză sofisticată, bazată pe un model econometric, care poate evalua cât de mult s-au modificat fluxurile comerciale cu țările

partenere care impuneau o barieră, după înlăturarea acesteia. În acest scop, a fost utilizată o analiză de regresie pentru a cuantifica impactul înlăturării barierelor asupra exporturilor UE³¹.

Este posibil ca rezultatul acestei analize econometrice să nu evidențieze impactul complet al Strategiei de acces pe piețe, deoarece ne-am concentrat doar asupra barierelor înlăturate complet și deoarece analiza nu include barierele orizontale mai complexe care afectează, de exemplu, investițiile sau drepturile de proprietate intelectuală. Am analizat efectele acestui set redus de bariere înlăturate în perioada 2014-2017³².

Rezultatele arată că înlăturarea acestui subset de bariere a generat beneficii concrete pentru exportatorii din UE. Estimările indică o creștere a comerțului cu 57% în medie după înlăturarea barierelor. Ca valoare economică, aceasta înseamnă că înlăturarea acestor bariere a generat în 2018 exporturi suplimentare pentru întreprinderile noastre în valoare de 6,1 miliarde EUR. Această sumă corespunde ordinului de mărime al beneficiilor multora dintre acordurile noastre comerciale. De exemplu, ea este mai mare decât impactul combinat al acordurilor noastre cu Columbia și Peru.

Anul trecut, analiza care a utilizat aceeași metodologie a dat ca rezultat o valoare de 4,8 miliarde EUR.

³¹ Mai exact, am adoptat o metodologie de tipul „diferență în diferență” și am analizat doar impactul asupra fluxurilor comerciale dintre UE și țările care impuseseră bariera asupra produselor specifice implicate.

³² Analiza nu acoperă numărul de bariere înlăturate în anul 2018, întrucât avem nevoie de cel puțin un an întreg de date după înlăturarea barierelor pentru a stabili impactul asupra comerțului.

IV. CONCLUZIE

Prezentul raport oferă o imagine generală a barierelor în calea comerțului și a investițiilor care afectează în mod direct întreprinderile din UE, astfel cum au fost raportate și abordate în cadrul Parteneriatului consolidat al UE privind accesul pe piață încheiat între Comisie, statele membre și întreprinderile din Uniune.

În 2018, Comisiei i-au fost raportate 45 de bariere noi, ceea ce înseamnă că măsurile de restricționare a schimburilor comerciale au ajuns la o cifră record: 425. Pentru prima dată, China a ajuns în poziția țării cu cel mai mare număr total de bariere (37) în calea întreprinderilor noastre, urmată de Rusia (34), India (25), Indonezia (25) și Statele Unite (23).

În ceea ce privește cele 45 de bariere noi raportate în 2018, China, Statele Unite, India și Algeria se situează pe primele locuri atât în ceea ce privește numărul de bariere noi înregistrate în 2018 (18), cât și amploarea impactului potențial al acestora asupra fluxurilor comerciale (41,8 miliarde EUR), adică 81 % din total. Din perspectivă regională, Asia și regiunea sud-mediteraneană au aplicat cel mai mare număr de măsuri noi de restricționare a schimburilor în 2018, introducând 26 de bariere noi și confirmând tendința negativă din 2017.

Majoritatea măsurilor specifice în funcție de sector au vizat vinurile și băuturile spirtoase, agricultura și pescuitul, produsele cosmetice și industria autovehiculelor. În ceea ce privește impactul potențial, s-au remarcat barierele din sectoare industriale precum TIC, cel al metalelor prețioase, al siderurgiei și metalurgiei feroase și neferoase, care au reprezentat împreună 73 % din exporturile afectate, valoarea totală a acestora ridicându-se la 51,4 miliarde EUR (mai mult decât dublu față de anul trecut, când cifra echivalentă a fost 23,1 miliarde EUR).

Acest lucru confirmă faptul că protecționismul este în ascensiune și că barierele în calea comerțului afectează din ce în ce mai mult părțile interesate din UE. Ca răspuns, UE a făcut din punerea în aplicare și asigurarea respectării politicii sale comerciale o prioritate majoră. În acest sens, Comisia și-a consolidat Strategia de acces pe piețe printr-o coordonare mai eficientă între instituțiile și părțile interesate din UE, printr-o ordonare mai bună în funcție de prioritate a barierelor și prin îmbunătățirea comunicării și a gradului de conștientizare (de exemplu, inițiativa „Zilele accesului pe piață”). UE nu numai că a continuat să utilizeze pe deplin, dar a și extins gama largă de instrumente de care dispune pentru a înlătura în mod eficace barierele în calea comerțului, de la acțiuni multilaterale și bilaterale de soluționare a litigiilor la o agendă ambițioasă de negocieri comerciale, de punere în aplicare a ALS și de demersuri diplomatice, precum și lansarea inițiativei cuprinzătoare privind diplomația economică europeană.

Cu 23 de bariere abordate în 2015, 20 de bariere înlăturate în 2016, un număr record de 45 de bariere contracarate cu succes în 2017 și încă 35 de bariere înlăturate în 2018, numărul de bariere înlăturate în mandatul actualei Comisii a ajuns la 123. Acest rezultat solid în materie de conformitate reflectă răspunsul ferm al UE în fața unui mediu comercial global cu caracter din ce în ce mai tranzacțional.

Cele 35 de bariere înlăturate în 2018 au ajutat, printre altele, în special opt sectoare diferite ale activității economice – agricultura și pescuitul, industria auto, produsele textile și pielăria, vinurile și băuturile spirtoase, produsele cosmetice, produsele minerale, piesele de aeronave și

TIC. În ceea ce privește comerțul vizat, 17 % din beneficiile potențiale sunt legate de sectorul agriculturii și pescuitului și 83 % de sectoarele industriale, cele mai mari beneficii fiind înregistrate în industria autovehiculelor (32 %), sectorul vinurilor și băuturilor spirtoase (17 %) și sectorul produselor cosmetice (16 %). Per ansamblu, parteneriatul nostru privind accesul pe piață ar putea avea efecte pozitive asupra unor exporturi ale UE-28 în valoare de 7,8 miliarde EUR.

Începând de anul trecut, raportul conține și o analiză sofisticată de regresie, pentru a cuantifica cu mai multă precizie impactul real al înlăturării barierelor în calea exporturilor UE. Estimările arată că înlăturarea barierelor în perioada 2014-2017 a generat exporturi suplimentare în valoare de cel puțin 6,1 miliarde EUR pentru întreprinderile noastre în 2018. Această sumă corespunde ordinului de mărime al multora dintre acordurile noastre comerciale. Anul trecut, analiza care a utilizat aceeași metodologie a dat ca rezultat o valoare de 4,8 miliarde EUR.

Acest lucru pune în evidență faptul că, pe măsură ce protecționismul s-a intensificat în afara Uniunii, s-au multiplicat și eforturile noastre de înlăturare a barierelor. Punerea în aplicare și asigurarea respectării legii sunt mai importante ca oricând pentru a asigura creșterea economică, locuri de muncă și competitivitate, în beneficiul întreprinderilor noastre și al cetățenilor noștri.

În cea mai strânsă cooperare cu statele membre și cu părțile interesate, Comisia își menține pe deplin angajamentul de a consolida în continuare Parteneriatul privind accesul pe piață, pentru a aborda în mod eficace barierele în calea comerțului și a îmbunătăți oportunitățile operatorilor din UE în întreaga lume.